

ПРАВИЛА ШИФРИРАЊА У ОНКОЛОГИЈИ

2 НЕОПЛАЗМЕ

0236 ШИФРИРАЊЕ НЕОПЛАЗМИ

(Осим хемиотерапије/радиотерапије у дневној болници)

Шифрирање основног узрока хоспитализације (примарни или секундарни малигнитет) зависи од третмана који се обавља у току сваке епизоде болничког лечења. Одабир главне дијагнозе се врши у складу са Правилу за шифрирање 0001 *Основни узрок хоспитализације*.

Примарни малигнитет треба да се шифрира ако епизода болничког лечења подразумева:

- дијагностику или лечење примарног малигнитета у било којој од следећих околности:
  - иницијално дијагностиковање примарног малигнитета
  - лечење компликација малигнитета
  - оперативна интервенција ради уклањања малигнитета
  - медицинска нега повезана са малигнитетом, укључујући и палијативну негу (видети Правило 0224 *Палијативна нега*)
  - поновна појава примарног малигнитета који је претходно искорењен из истог органа или ткива
- дијагностику или лечење секундарног малигнитета без обзира када и да ли је место примарног малигнитета оперативно одстрањено. Као пратећу дијагнозу потребно је додати шифру за примарну локализацију малигнитета ако је позната, или C80 *Злоћудни тумор без означене локализације*, ако је примарна локализација непозната.
- третман намењен заустављању прогресије карцинома као што је:
  - хемиотерапија или радиотерапија (видети такође Правило 0044 *Хемиотерапија* и Правило 0229 *Радиотерапија*)
  - пријем ради шире ексцизије (чак и ако нема резидуалног малигнитета на хистопатолошком налазу)
  - операцију ради профилактоичког уклањања повезаног органа
- третман другог немалигног стања, када је малигнитет коморбидитет који утиче на епизоду лечења, као што је наведено у Правилу 0002 *Додатне дијагнозе*.

Ако је епизода болничког лечења ради контроле праћења стања након малигнитета, малигнитет може бити шифриран као постојеће стање или као стање назначено у анамнези, у зависности од околности унутар епизоде болничког

лечења. (видети Правило 1204 *Лична анамнеза*, и Правило 2113 *Контролни прегледи (специфичних поремећаја)*).

ПРИМЕР:

Пацијент је примљен ради контролног прегледа после 6 месеци од дијагностиковања и операције транзиоцелуларног карцинома мокраћне бешике. На контролној цистоскопији није пронађен релапс малигнитета.

Основни узрок хоспитализације: Z08.0 *Контролни преглед после операције због злоћудног тумора*

Пратећа дијагноза: Z85.5 *Лична анамнеза о злоћудном тумору мокраћних путева*

Када постоје мултипла метастатска места, доделити шифру за свако место како би се рефлектовала тежина стања.

0218 LYMPHANGITIS CARCINOMATOSIS

Када нису доступне детаљније информације о природи овог малигнитета, треба доделити шифру C78.0 *Секундарни злоћудни тумор плућа* (основни узрок хоспитализације) а затим и шифру C80 *Злоћудни тумор без означене локализације*.

0219 МАСТЕКТОМИЈА ЗА МАЛИГНИТЕТ ПОТВРЂЕН БИОПСИЈОМ

Када је малигнитет потврђен биопсијом дојке, а нису нађене малигне ћелије на узорку мастектомије, шифрирати оригиналну дијагнозу нађену биопсијом.

0224 ПАЛИЈАТИВНА НЕГА

Палијативна нега је нега која има за циљ побољшање квалитета живота пацијента са активном, прогресивном болешћу са малим или непостојећим изгледима за излечење.

Класификација

Шифра Z51.5 *Палијативна нега* **никада** не треба да буде наведена као **основни узрок хоспитализације**. За основни узрок хоспитализације треба користити шифру дијагнозе која је разлог за лошу прогнозу.

Шифра Z51.5 *Палијативна нега* се додељује (као шифра за **пратећу дијагнозу**) када је циљ неге на пријему било палијативно збрињавање, или ако у било ком тренутку током пријема или епизоде лечења циљ неге постао палијативно збрињавање.

Процедуре треба да буду шифриране на одговарајући начин.

ПРИМЕР:

Пацијент у финалним стадијумима ХОБП је примљен због палијативне неге.

Основни узрок хоспитализације: J44.9 *Хронична опструктивна болест плућа, означена*

Пратећа дијагноза: Z51.5 *Палијативна нега*

0229 РАДИОТЕРАПИЈА

Када је у питању **вишедневна хоспитализација** ради радиотерапије малигнитета, као основни узрок хоспитализације треба навести малигнитет, а одговарајућу радиолошку - онколошку процедуру треба шифрирати из блокова [1786] до [1799] *Процедуре радиолошке онкологије*.

Када постоји пријем због радиотерапије **истог дана** (пријем и отпуст истог дана), Z51.0 *Радиотерапијска сеанса* ће бити основни узрок хоспитализације, праћена шифром за малигнитет и шифрама процедура.

За шифрирање нежељених ефеката радиотерапије, видети *Правило 1902 Нежељени ефекти*.

За шифрирање хемиотерапије користити *Правило 0044*.

0234 СУСЕДНА - ДОДИРНА МЕСТА ШИРЕЊА НЕОПЛАЗМЕ

Примарно место је познато

Ако је ширење неоплазме са познатог места на суседни орган или место (нпр. са црева на мокраћну бешику или са јејунума на илеум) шифрира се само примарно место. Ширење на суседно место се не шифрира.

Примарно место је непознато

Примарни малигнитет који захвата границе две или више субкатегирије (у оквиру категорија обележених са три кодна места у МКБ – 10) и чије порекло не може бити установљено, у највећем броју случајева, се класификује четвртим кодним местом “8”.

Шифре из МКБ-10 које се односе на одређене малигне неоплазме чије се порекло не може одредити и чија места се преклапају у оквиру категорија одређених са три кодна места су:

C02.8 *Злоћудни тумор који прелази границе језика*

C08.8 *Злоћудни тумор који прелази границе плјувачних жлезда*

C14.8 *Злоћудни тумор који прелази границе усне, уста и ждрела*

C21.8 *Злоћудни тумор који прелази границе завршног црева, чмара и чмарног канала*

C24.8 *Злоћудни тумор који прелази границе жучног пута*

C26.8 *Злоћудни тумор који прелази границе органа за варење*

C39.8 *Злоћудни тумор који прелази границе дисајних и грудних органа*

C41.8 *Злоћудни тумор који прелази границе кости и зглобне хрскавице*

C49.8 *Злоћудни тумор који прелази границе везивног и меког ткива*

C57.8 *Злоћудни тумор који прелази границе женских полних органа*

C68.8 *Злоћудни тумор који прелази границе мокраћних органа*

C72.8 *Злоћудни тумор који прелази границе мозга и других делова централног нервног система*

Примарно место је нејасно

Малигна неоплазма суседних (додирних) места (којима се преклапају границе), која није другде класификована и чије место порекла не може бити одређено, треба да буде означена шифром C76. – *Злоћудни тумор других локализација.*

Напомена: Употреба ових категорија је потребна само онда када нема специфичних информација у вези природе неоплазме (нпр. малигна неоплазма грудног коша).

0237 ПОНОВНО ЈАВЉАЊЕ МАЛИГНИТЕТА

Ако се примарни малигнитет који је претходно искорењен поново јави, треба доделити шифру из категорије од C00-C75. Шифрирати такође и места секундарног јављања малигнитета.

ПРИМЕР:

Пацијенту је пре 15 година урађена колектомија због карцинома, сада има поновну појаву болести у ректуму.

Шифра: C18.7 *Злоћудни тумор извијеног дела дебелог црева*

Ако се релапс јави у ожигљку мастектомије без даље квалификације, треба га шифрирати као C79.2 *Секундарни злоћудни тумор коже.*

0239 МЕТАСТАЗЕ

Ако се два или више места наводе у дијагнози и сва су описана као метастатска и ниједно као примарно, шифрирати као да је примарно место непознато C80 *Злоћудни тумор без означене локализације*, а наведена места као секундарне неоплазме.

0241 МАЛИГНИТЕТ УСНЕ

За шифрирање малигнитета усне, додељују се шифре из категорија C00.– *Злоћудни тумор усне* и C44.0 *Злоћудни тумор коже усне.*

Шифра C44.0 *Злоћудни тумор коже усне* треба да се употреби за малигну лезију која се јави на кожи обраслој длаком између горње ивице вермилиона и носа (филтрум) или на кожи обраслој длаком између доње ивице вермилиона и ментолабијалног жлеба. Најчешће су то базоцелуларни карцином и сквамоцелуларни карцином.

Све друге малигне лезије које су описане на усни, треба шифрирати одговарајућом шифром у оквиру C00– *Злоћудни тумор усне.*

0245 МАЛИГНА БОЛЕСТ У ЛИЧНОЈ АНАМНЕЗИ

У случајевима где је потпуна ремисија документована, односно где нема доказа да пацијент прима било који облик третмана за малигни тумор или нуспојаву терапије, треба да буде додељена шифра Z85.- *Лична анамнеза о злоћудном тумору*, онда када је то релевантано за дату епизоду неге (видети Правило 0002 *Додатне дијагнозе*).